

Staf

Gemeenteraad Beemster
Postbus 7
1462 ZG MIDDENBEEMSTER

*uw brief van**uw kenmerk**ons kenmerk*
1255057*datum*
5 januari 2016*onderwerp***Participatiewet en Baanstede**

Geachte leden van de raad,

Op 16 december 2015 bent u geïnformeerd over het besluit van het Algemeen Bestuur van Baanstede omtrent het stopzetten van het Transitieplan en over de uitkomst van het Portefeuillehoudersoverleg Participatiewet omtrent de uitvoering van deze wet. Ons College hecht eraan deze zaken nader aan u toe lichten middels dit schrijven en agendering hiervan, tezamen met de relevante onderliggende stukken, in uw Commissie van 19 januari 2016.

Naar onze mening behoeft het besluit van het Algemeen Bestuur van Baanstede geen nadere toelichting. Alle gemeenteraden hebben een positieve zienswijze afgegeven en het bestuur heeft conform besloten. De centrale vraag die voorligt is uiteraard hoe vervolgens om te gaan met de bestaande SW-ers, Baanstede als organisatie en als Gemeenschappelijke Regeling, de nieuwe doelgroep uit hoofde van de Participatiewet en de verschillen van inzicht die in dit onderwerpveld bestaan tussen de portefeuillehouders en daarmee hun colleges.

Gedeeld uitgangspunt is de wens te komen tot één benadering van de gehele onderkant van de arbeidsmarkt, een wat ongelukkige benaming van de doelgroep die ook wel wordt aangeduid als mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Niet zozeer één benadering die voor alle gemeenten gelijk is, maar een benadering die in de praktijk geen onderscheid maakt tussen de diverse doelgroepen. De huidige populatie SW-ers neemt in de komende 30 jaar af tot 0, aangezien geen nieuwe indicaties meer worden afgegeven. Dit proces is nu reeds een jaar aan de gang en de invloed is merkbaar in de bedrijfsvoering van Baanstede. Een uitsterfconstructie, een al even ongelukkige term, is daarmee geen reële optie.

Zaanstad heeft te kennen gegeven de uitvoering in zijn geheel zelf te willen gaan doen en leek bereid daartoe eenzijdig uit de Gemeenschappelijke Regeling te stappen. In eerste instantie leken de gemeenten Oostzaan en Wormerland bereid te zijn een zelfde stap te nemen, maar de gemeenteraden hebben expliciet besloten niet uit te treden. Na het genoemde portefeuillehoudersoverleg heeft ook de wethouder van Zaanstad aangegeven zijn raad niet voor te stellen een dergelijke stap te nemen.

bijlage(n): 1

behandeld door:
E. Kroese-Vrolijk

telefoonnummer
0299-682152

De uitkomsten van het ontvlechtingsonderzoek dat door bureau Langedijk is verricht, leiden namelijk tot de conclusie dat een gezamenlijke ontbinding van de Gemeenschappelijke Regeling voor alle partijen de meest voor de hand liggende uitkomst is. Dat is iets anders dan ontbinding van de organisatie Baanstede. Wij verwijzen u graag naar het advies zoals dat op pagina 6 van het rapport is weergegeven. Uitdrukkelijk moet daarbij vermeld dat de daar vermelde 'mooiste oplossing zonder verliezers', overname van het geheel door Zaanstad met de mogelijkheid van inkoop door andere gemeenten, door ons niet wordt gezien als een oplossing die recht doet aan de wens vooral zelf aan het stuur te zitten. Daar ontstond nu juist de frictie.

Het rapport kiest het perspectief van Baanstede. Dat was ook de opdracht, echter de vraagstelling nu is uiteraard het brede perspectief van de gehele doelgroep, die zoals bekend tien keer zo groot is.

In de vergelijking van de verschillende scenario's op pagina 34, is scenario 4 het voorgestelde Werkbedrijf Zaanstad met inkoop door andere gemeenten. Wat ontbreekt aan deze tabel is een extra kolom die beschrijft wat de gevolgen zijn voor de inkoopende gemeenten. Onderstaand geven wij de tabel nogmaals weer, maar dan uitgebreid met deze ontbrekende optiek.

	1	2	3	4 <i>Optiek Zaanstad</i>	4 <i>Optiek inkopende gemeenten</i>
<i>Wsw-ers</i>					
Duidelijkheid huidige deelnemers Wsw	0	+	+	+	+
Zo regulier mogelijk werken	0	++	++	++	+
Reisafstand/nabijheidsprincipe	0	++	+	++	0
<i>Beleid en regie</i>					
In overeenstemming met gemeentelijk beleid 3D	-	++	++	++	0
Gemeentelijke wens tot regie op de uitvoering	-	++	++	++	+
Mogelijkheid tot sturing	-	++	++	++	+
Effectieve en efficiënte Beleidsuitvoering	-	++	++	++	0
<i>Extern</i>					
Mogelijkheden lokale aanbieders (benutten)	--	++	++	++	++
Sluit aan op samenwerking Arbeidsmarktregio	+	+	+	+	+

<i>Intern</i>					
Mogelijkheden gemeentelijke organisatie voor zelf uitvoeren	nvt	+	+	+	+
Bestuurlijke drukte	-	+	+	+	+
<i>Financieel en risico's</i>					
Gunstig voor exploitatie /toekomstige resultaten Baanstede (opvangen tekorten)	-	++	++	0	+
Investing en frictie	--	+	+	+	+
Incidentele kosten uittreding	++	--	--	0	0
Beheersbaarheid toekomstige financiële risico's	0	+	+	+	+
Toekomstbestendig	--	+	+	+	+

- Scenario 1 Voortzetten huidige samenwerking in GR (optiek alle gemeenten)
 Scenario 2 Zaanstreek treedt uit en voert zelf uit (optiek Zaanstreek)
 Scenario 3 Baanstede wordt opgeheven en gemeenten voeren uit in drie grootste gemeenten (optiek grootste drie gemeenten)
 Scenario 4 Baanstede wordt omgevormd tot Werkbedrijf Zaanstad, inkoop door andere gemeenten (**optiek Zaanstad**)
 Scenario 4 Baanstede wordt omgevormd tot Werkbedrijf Zaanstad, inkoop door andere gemeenten (**optiek inkopende gemeenten**)

Zoals u ziet, zitten de verschillen met name in het nabijheidsprincipe en de beperkte mogelijkheden om zelf regie te kunnen voeren. Purmerend heeft reeds aangegeven dit als reden te zien geen voorkeur uit te spreken voor deze optie.

Op dit moment is een ambtelijke werkgroep bezig met het plan hoe voor de regio Waterland de netwerkorganisatie (die reeds bestaat!) verder uit te werken. Een eerste lezing hiervan is gegeven op 2 december 2015 tijdens de bijeenkomst voor de raden in Monnickendam. Een nadere uitwerking treft u als bijlage aan. Dit is vooralsnog een werkdocument, niettemin nemen wij u graag mee in het denken over de ideale ontwikkeling.

Op 16 december 2015 is door de portefeuillehouders van Edam-Volendam, Waterland en Landsmeer aangegeven dat een besluit tot ontbinding van Baanstede op dit moment voor hun gemeente niet aan de orde is. De raad van Waterland heeft eerder een motie van die strekking aangenomen. De portefeuillehouders van Zaanstad, Oostzaan, Wormerland, Purmerend en Beemster zien de formele ontmanteling als een noodzakelijke voorwaarde om de brede doelgroep goed te kunnen bedienen. Daarbij is aangegeven dat zorgvuldigheid voor de medewerkers voorop staat, dat de expertise zoals aanwezig binnen Baanstede vooral behouden moet blijven voor zowel de bestaande SW-ers als de nieuwe doelgroep, maar dat een noodzakelijkerwijs 'in de lucht houden' van de bestaande organisatie en daarmee van de Gemeenschappelijke Regeling niet aan de orde is. Feitelijk wordt hiermee de oorspronkelijke lijn van het Transitieplan aangehouden. De drie eerder genoemde gemeenten wensen vooralsnog Baanstede als organisatie overeind te houden.

Dit verschil van inzicht heeft geleid tot een persbericht waarin ongelukkigerwijs een deling van de regio tot uitdrukking is gekomen die anders lijkt dan besproken op 2 december 2015. Dat valt te betreuren, maar is gezien de gewenste transparantie noodzakelijk gebleken. De portefeuillehouders hebben afgesproken elk met hun eigen gemeenteraad hierover in gesprek te gaan.

Wij zien vooruit naar een verhelderende en vruchtbare discussie over dit onderwerp in uw commissievergadering van 19 januari 2016.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beemster

A.J.M. van Beek
burgemeester

E. Kroese-Vrolijk
secretaris